

1. BENDROSIOS NUOSTATOS

1.1. UAB FMĮ „INVL Financial Advisors“ (toliau – Įmonė) klientų finansinių priemonių ir piniginių lėšų saugumo užtikrinimo politikos tikslas – nustatyti organizacines procedūras, užtikrinančias klientų nuosavybės teisės apsaugą ir užkertančias kelią neteisėtam naudojimuisi klientams priklausančiomis piniginėmis lėšomis.

1.2. Ši Politika parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymu ir Lietuvos banko valdybos 2018 m. birželio 20 d. nutarimu Nr. 03-111 patvirtintomis Finansų maklerių įmonių veiklos organizavimo ir investicinių paslaugų teikimo taisyklėmis.

2. SĄVOKOS

2.1. Politika – šis dokumentas.

2.2. Kitos šioje Politikoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatyme ir Lietuvos banko valdybos 2018 m. birželio 20 d. nutarimu Nr. 03-111 patvirtintose Finansų maklerių įmonių veiklos organizavimo ir investicinių paslaugų teikimo taisyklėse.

3. BENDRIEJI REIKALAVIMAI KLIENTŲ FINANSINIŲ PRIEMONIŲ IR PINIGINIŲ LĚŠŲ SAUGUMUI UŽTIKRINTI

3.1. Įmonė, saugodama klientų teises į jiems priklausančias finansines priemones ir pinigines lėšas:

3.1.1. saugo duomenis apie klientams priklausančias finansines priemones bei pinigines lėšas ir tvarko sąskaitas tokiu būdu, kad bet kuriuo metu ir nedelsiant kliento turtą būtų galima atskirti nuo kitų klientų turto ir nuo Įmonės turto;

3.1.2. saugo duomenis ir sąskaitas tvarko taip, kad būtų užtikrintas duomenų ir sąskaitų tikslumas, kad jie atitiktų saugomas klientų finansines priemones ir pinigines lėšas;

3.1.3. reguliariai tikrina Įmonės vidaus sąskaitas ir duomenis su trečiųjų asmenų, pas kuriuos yra laikomas klientų turtas, sąskaitomis ir duomenimis;

3.1.4. imasi veiksmų, reikalingų užtikrinti, kad kliento finansinės priemonės, saugomos trečiojo asmens laikantis Politikos 4.1 – 4.4 punktų reikalavimų, būtų atskirtos nuo finansinių priemonių, priklausančių Įmonei, ir nuo finansinių priemonių, priklausančių tam trečiajam asmeniui; tuo tikslu pasitelkia ir naudoja tokias priemones kaip atskiros sąskaitos trečiosios šalies apskaitoje arba kitas lygiavertes priemones, padedančias pasiekti tokį pat kliento turto saugumo lygį;

3.1.5. imasi veiksmų, reikalingų užtikrinti, kad kliento lėšos, kurios, laikantis Politikos 5.1 – 5.2 punktų reikalavimų, saugomos centriniame banke, kredito įstaigoje ar trečiojoje šalyje licencijuotame banke būtų apskaitomos sąskaitoje ar sąskaitose, atskirtose nuo sąskaitų, kuriose apskaitomos Įmonei priklausančios piniginės lėšos;

3.1.6. imasi reikiamų organizacinių priemonių, skirtų sumažinti klientų turto ar su klientų turtu siejamų teisių praradimo ar sumažėjimo riziką, kuri gali kilti dėl neteisėto klientų turto naudojimo, sukčiavimo, netinkamo administravimo, nepakankamo duomenų saugojimo ar kitokio aplaidumo.

3.1.7. Jei dėl teisės aktuose nustatytų reikalavimų, reglamentuojančių nuosavybės teisę arba bankroto (nemokumo) teisinius santykius, Įmonė negali laikytis aukščiau nurodytų reikalavimų, Įmonė privalo imtis kitų tinkamų priemonių, kuriomis būtų užtikrinta klientų turto apsauga.

3.1.8. Klientų finansinių priemonių ar piniginių lėšų atžvilgiu taikomos užtikrinimo priemonės, sulaikymo teisės arba įskaitymo teisės, suteikiančios trečiajam asmeniui teisę perleisti kliento finansines priemones arba pinigines lėšas įsiskolinimui padengti, kai šie įsiskolinimai nėra susiję su klientu arba klientui teikiamomis investicinėmis paslaugomis, yra neleidžiamos, išskyrus atvejus, kai to reikalauja trečiojoje valstybėje, kurioje saugomos klientų finansinės priemonės arba piniginės lėšos, taikomi teisės aktai. Tais atvejais, kai Įmonė privalo sudaryti susitarimus, kuriais sukuriama šiame punkte numatytos užtikrinimo priemonės, sulaikymo teisės arba įskaitymo teisės, Įmonė privalo apie tai informuoti klientus, nurodydama su tokiais susitarimais susijusią riziką. Jei užtikrinimo priemonės, sulaikymo teisės arba įskaitymo teisės kliento finansinių priemonių ar piniginių lėšų atžvilgiu nustato Įmonė arba jei Įmonė buvo informuota apie nustatytas užtikrinimo priemones, sulaikymo teisės arba įskaitymo teisės kliento finansinių priemonių ar piniginių lėšų atžvilgiu, ši informacija turi būti įrašyta Įmonės sutartyje su klientu ir apie tai pažymėta Įmonės vidaus apskaitoje, kad visą laiką būtų aiškus klientų turto nuosavybės statusas, įskaitant ir Įmonės nemokumo atvejus.

4. KLIENTŲ FINANSINIŲ PRIEMONIŲ SAUGOJIMAS

4.1. Įmonė saugo klientams priklausančias finansines priemones Įmonės atidarytose klientų asmeninėse finansinių priemonių sąskaitose.

4.2. Įmonė turi teisę saugoti klientams priklausančias finansines priemones trečiojo asmens atidarytoje sąskaitoje ar sąskaitose tik profesionaliai, rūpestingai ir kruopščiai išsirinkusi tą trečiąjį asmenį bei reguliariai peržiūrėdama paskirto trečiojo asmens ir susitarimų dėl finansinių priemonių saugojimo tinkamumą. Įmonė, užtikrindama klientų teises, atsižvelgia į tokio trečiojo asmens kvalifikaciją, patirtį ir reputaciją rinkoje, taip pat į su finansinių priemonių saugojimu susijusius teisės aktų reikalavimus ir rinkos praktiką.

4.3. Jei jurisdikcijoje, kurioje Įmonė siūlo saugoti klientų finansines priemones pas trečiąjį asmenį, finansinių priemonių saugojimui kito asmens sąskaita taikomas specialus reglamentavimas ir priežiūra, Įmonė neturi teisės

klientų finansinių priemonių saugoti toje jurisdikcijoje pas tokį trečiąjį asmenį, kuriam specialus reglamentavimas ir priežiūra nėra taikomi.

4.4. Įmonė neturi teisės klientams priklausančių finansinių priemonių saugoti pas trečiąjį asmenį trečiojoje šalyje, kurioje finansinių priemonių laikymas ir saugojimas kito asmens sąskaita neregamentuojamas, išskyrus atvejus, kai yra tenkinama viena iš šių sąlygų:

4.4.1. finansinių priemonių arba dėl jų teikiamų investicinių paslaugų pobūdis nulemia, kad finansinės priemonės turi būti saugomos pas trečiąjį asmenį toje trečiojoje šalyje;

4.4.2. finansinės priemonės yra saugomos profesionaliojo kliento sąskaita ir profesionalusis klientas raštu kreipiasi į Įmonę, prašydamas jam priklausančias finansines priemones saugoti pas trečiąjį asmenį toje trečiojoje šalyje.

4.5. Politikos 4.3 ir 4.4 punktuose nustatyti reikalavimai taip pat taikomi ir tais atvejais, kai trečiasis asmuo pakartotinai perduoda savo funkcijas, susijusias su finansinių priemonių laikymu ir saugojimu, kitam trečiajam asmeniui.

5. KLIENTŲ PINIGINIŲ LĖŠŲ SAUGOJIMAS

5.1. Įmonė, gavusi kliento lėšas, nedelsdama perveda jas į vieną ar kelias sąskaitas, atidarytas vienoje ar keliose iš šių įstaigų:

5.1.1. centriniame banke;

5.1.2. Lietuvos Respublikoje ar kitoje valstybėje narėje licencijuotoje kredito įstaigoje;

5.1.3. trečiojoje šalyje licencijuotame banke;

5.1.4. reikalavimus atitinkančiame pinigų rinkos fonde.

5.2. Tais atvejais, kai Įmonė kliento lėšas saugo ne centriniame banke, ji profesionaliai, rūpestingai ir kruopščiai pasirenka kredito įstaigą, banką ar pinigų rinkos fondą, kuriuose ketina saugoti klientų lėšas, ir periodiškai peržiūri jų tinkamumą bei susitarimus dėl šių lėšų laikymo, o atlikdama išsamų patikrinimą – apsvarstyti poreikį dėl lėšų diversifikavimo. Įmonė, siekdama užtikrinti klientų turtinių teisių apsaugą, įvertina kredito įstaigos, banko ar pinigų rinkos fondo valdytojo kvalifikaciją ir reputaciją rinkoje, taip pat kitus teisinius ir priežiūros reikalavimus bei rinkos praktiką, susijusią su klientų lėšų saugojimu, kurie gali neigiamai paveikti klientų teises ir interesus.

5.3. Įmonė turi gauti aiškų kliento sutikimą pervesti kliento lėšas į reikalavimus atitinkantį pinigų rinkos fondą. Siekiant užtikrinti, kad kliento teisė išreikšti tokį sutikimą būtų veiksminga, Įmonė turi informuoti klientą, kad lėšos, pervestos į reikalavimus atitinkantį pinigų rinkos fondą, nebus saugomos laikantis šioje Politikoje nustatytų klientų lėšų apsaugos reikalavimų.

5.4. Jei Įmonė perveda klientų lėšas į pinigų rinkos fondą, priklausančius tai pačiai įmonių grupei kaip ir Įmonė, lėšų dalis, pervesta į tokį subjektą ar keletą tai pačiai įmonių grupei priklausančių subjektų, negali viršyti 20 procentų visų saugomų klientų lėšų.

5.5. Įmonė turi teisę nesilaikyti Politikos 5.4 punkte nustatyto reikalavimo, jei ji gali įrodyti, kad, atsižvelgiant į jos vykdomos veiklos pobūdį, mastą bei sudėtingumą, kitų trečiųjų asmenų siūlomą lėšų saugumą ir bet kuriuo atveju įvertinant nedidelį Įmonės laikomų kliento lėšų likutį, Politikos 5.4 punkte nustatytas reikalavimas yra neproporcingas. Įmonė turi periodiškai, bet ne rečiau kaip kartą per metus peržiūrėti pagal šį punktą atliktą vertinimą, o apie atliktus pradinį ir periodinį vertinimus informuoti Lietuvos banką, kartu pateikdama atlikto vertinimo išvadas.

6. NAUDOJIMASIS KLIENTO FINANSINĖMIS PRIEMONĖMIS

6.1. Įmonė neturi teisės sudaryti susitarimų dėl vertybinių popierių finansavimo sandorio, kai susitarimo objektas yra Įmonės saugomos klientui priklausančios finansinės priemonės, taip pat kitaip naudotis klientui priklausančiomis finansinėmis priemonėmis savo sąskaita arba kito Įmonės kliento sąskaita, išskyrus atvejus, kai yra tenkinamos šios sąlygos:

6.1.1. klientas Įmonei yra davęs aiškų išankstinį rašytinį sutikimą tam tikromis sąlygomis naudotis jam priklausančiomis finansinėmis priemonėmis. Sutikimas neprofesionalių klientų atveju turi būti patvirtintas kliento parašu ar kitu alternatyviu būdu;

6.1.2. naudojimuisi klientui priklausančiomis finansinėmis priemonėmis turi būti nustatytos konkrečios sąlygos, su kuriomis klientas sutinka.

6.2. Įmonė neturi teisės sudaryti susitarimų dėl vertybinių popierių finansavimo sandorio, kai susitarimo objektas yra Įmonės kliento finansinės priemonės, kurios yra saugomos trečiojo asmens atidarytoje ir jo aptarnaujamoje bendroje (angl. omnibus) sąskaitoje, taip pat kitaip naudotis tokioje sąskaitoje saugomomis finansinėmis priemonėmis savo sąskaita arba kito Įmonės kliento sąskaita, išskyrus atvejus, kai, be Politikos 6.1 punkte nustatytų sąlygų, yra laikomasi bent vieno iš šių reikalavimų:

6.2.1. kiekvienas klientas, kurio finansinės priemonės yra saugomos toje pačioje klientų vardu atidarytoje bendroje (angl. omnibus) sąskaitoje, yra davęs aiškų išankstinį sutikimą Politikos 6.1.1 papunktyje nustatyta tvarka;

6.2.2. Įmonė turi tinkamas sistemas ir kontrolės priemones, užtikrinančias, kad yra naudojamos tik tomis finansinėmis priemonėmis, kurios priklauso klientams, davusiems aiškų išankstinį sutikimą Politikos 6.1.1 papunktyje nustatyta tvarka.

6.3. Įmonė saugo duomenis ir informaciją apie klientą, kurio sutikimu buvo naudojamos jam priklausančiomis finansinėmis priemonėmis, taip pat duomenis apie kiekvieno sutikimą davusio kliento finansinių priemonių skaičių,

kad prirėikus bŭtŭ galima teisingai paskirstyti nuostolius, kilusius dėl naudojimosi klientams priklausančiomis finansinėmis priemonėmis.

6.4. Įmonė turi imtis tinkamŭ priemoniŭ, skirtŭ užkirsti kelią neteisėtam naudojimuisi klientŭ finansinėmis priemonėmis Įmonės arba bet kurio kito asmens naudai, kaip antai:

6.4.1. sudaryti susitarimus su klientais dėl priemoniŭ, kuriŭ Įmonė turėtŭ imtis, kai kliento finansiniŭ priemoniŭ likutis nustatyta atsiskaitymo dieną yra nepakankamas, pavyzdžiui, susitarimus dėl atitinkamŭ vertybiniŭ popieriŭ kliento vardu skolinimosi arba atitinkamos pozicijos uždarymo;

6.4.2. vykdyti nuolatinį stebėjimą, ar Įmonė galės pateikti finansines priemones nustatyta atsiskaitymo dieną, ir panaudoti tinkamas priemones tais atvejais, kai finansiniŭ priemoniŭ pateikimas nustatyta atsiskaitymo datą yra negalimas, ir

6.4.3. vykdyti nuolatinį stebėjimą ir nedelsdama pateikti pareikalavimą pateikti vertybinius popierius, kurie nebuvo pateikti nustatyta atsiskaitymo dieną arba vėliau.

6.5. Įmonė turi visŭ klientŭ atžvilgiu taikyti konkrečias priemones, skirtas užtikrinti, kad asmuo, pasiskolinęs klientŭ finansines priemones, pateiktŭ tinkamą užstatą (užtikrinimo priemonę), o Įmonė turi nuolatos stebėti pateikto užstato (užtikrinimo priemonės) tinkamumą ir imtis priemoniŭ, skirtŭ išlaikyti finansiniŭ priemoniŭ ir pateikto užstato vertės balansą.

6.6. Su neprofesionaliaisiais klientais Įmonė neturi teisės sudaryti finansinio užtikrinimo susitarimŭ, kuriais perduodama užstato nuosavybės teisė, kuriŭ tikslas – užtikrinti esamus, būsimus, sąlyginius arba numatomus kliento įsipareigojimus.

7. IŠORĖS AUDITORIŲ ATASKAITOS

7.1. Įmonė kartu su audituotomis finansinėmis ataskaitomis Lietuvos bankui pateikia ir Įmonės išorės auditoriaus ataskaitą, kurioje nurodoma informacija, kaip Įmonė laikosi Lietuvos Respublikos finansiniŭ priemoniŭ rinkŭ įstatymo ir Politikos 3 – 6 punktuose nustatytŭ reikalavimŭ.

8. INFORMACIJOS ATSKLEIDIMAS TRETIESIEMS ASMENIMS

8.1. Įmonė turi užtikrinti, kad informacija, susijusi su klientams priklausančiomis finansinėmis priemonėmis ir piniginėmis lėšomis, bŭtŭ prieinama Lietuvos bankui, bankroto administratoriams ir institucijoms, atsakingoms už nemokiŭ subjektŭ pertvarkymą. Informacija, kuri turi bŭti prieinama pagal šio punkto nuostatas, apima šią informaciją:

8.1.1. duomenys apie susijusias sąskaitas ir apskaitos įrašus, leidžiantys identifikuoti kiekvieno kliento vardu saugomŭ finansiniŭ priemoniŭ ir piniginiŭ lėšŭ likučius;

8.1.2. jei Įmonė saugo klientŭ pinigines lėšas šiŭ Reikalavimŭ nustatyta tvarka – išsami informacija apie sąskaitas, kuriose saugomos klientŭ pinigines lėšas, ir atitinkamus susitarimus su atitinkamomis įmonėmis;

8.1.3. jei Įmonė saugo finansines priemones šiŭ Reikalavimŭ nustatyta tvarka – duomenys apie pas trečiuosius asmenis atidarytas sąskaitas ir su tais trečiaisiais asmenimis sudarytus atitinkamus susitarimus, taip pat išsami informacija apie susitarimus su atitinkamomis įmonėmis;

8.1.4. išsami informacija apie trečiuosius asmenis, vykdančius susijusias ar perduotas vykdyti (angl. outsourced) paslaugas;

8.1.5. duomenys apie pagrindinius įmonės asmenis, dalyvaujančius susijusiuose procesuose, įskaitant informaciją apie asmenis, atsakingus už Įmonės nustatytŭ reikalavimŭ saugant klientŭ turtą laikymosi priežiūrą;

8.1.6. susitarimai, svarbūs nustatant klientŭ nuosavybės teisę į turtą.

9. KLIENTŲ TURTO APSAUGOS PAREIGŪNAS

9.1. Įmonės vadovas yra paskirtas klientŭ turto apsaugos pareigūnu, atsakingu už atitiktį Įmonei keliamiems reikalavimams, skirtiems užtikrinti klientŭ finansiniŭ priemoniŭ ir piniginiŭ lėšŭ apsaugą.

10. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

10.1. Šią Politiką tvirtina Įmonės valdyba. Ši Politika įsigalioja nuo jos patvirtinimo dienos, jeigu nenurodoma kita įsigaliojimo diena. Ši Politika gali bŭti panaikinama, keičiama ir (ar) papildoma tik Įmonės valdybos sprendimu ir įsigalioja kitą dieną nuo tokiŭ pakeitimŭ ir (ar) papildymŭ priėmimo dienos, jeigu nenurodoma kita įsigaliojimo diena.

10.2. Įmonės vadovas ar jo paskirtas asmuo privalo užtikrinti, kad Įmonės darbuotojai bŭtŭ laiku informuoti apie šios Politikos pakeitimus ir (ar) papildymus.